

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/466/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5609207364
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5609207364.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a členov senátu JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľky Ing. G. B., rod. E., nar. X.X.XXXX, bytom S. XXX/X, proti odporcovi Ing. A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. Z. - S., D. XXX/X, právne zastúpenému advokátkou JUDr. Zuzanou Medveckou, so sídlom F. Z., O. XXX, o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým Q. B., nar. XX.X.XXXX, U. B., nar. X.X.XXXX a N. B., nar. X.X.XXXX, všetci bytom u matky, v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, na čas po rozvode manželstva, na základe odvolania odporcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/145/2009-483 zo dňa 10.10.2012 v spojení s dopĺňacím rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 8C/145/2009-530 o dňa 3.6.2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e** vo výroku o zverení maloletých detí do starostlivosti matky a vo výroku o trovách konania.

Rozsudok okresného súdu **m e n í** vo výroku o styku otca s maloletými deťmi tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými Q., U. a N. každý párný kalendárny týždeň v čase od piatku od 17.00 hod. do nedele do 18.00 hod., počas Vianoc každý párný rok od 23.12. od 17.00 hod. do 26.12. do 19.00 hod. a každý nepárný rok od 30.12. od 17.00 hod. do 2.1. nasledujúceho roka do 19.00 hod., počas Veľkej noci každý rok od Veľkonočnej nedele od 16.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod., počas jarných prázdnin každý rok od pondelka od 9.00 hod. do stredy do 19.00 hod., počas letných prázdnin každý rok od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod.

Otec si deti prevezme a po ukončení styku odovzdá v mieste bydliska matky.

Matka je povinná deti na styk s otcom riadne pripraviť.

Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť uvedenú skutočnosť druhému rodičovi najneskôr 24 hodín pred začatím styku.

Rozsudok okresného súdu **m e n í** vo výroku o výživnom tak, že otec je povinný prispievať na výživu maloletého Q. sumou 100 eur mesačne, maloletého U. sumou 90 eur mesačne a maloletého N. sumou 60 eur mesačne, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletých detí.

Rozsudok okresného súdu **z o s t á v a n e d o t k n u t ý** vo výroku o rozvode manželstva účastníkov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo účastníkov, keď konštatoval, že toto je poznačené vážnymi rozpormi, týkajúcimi sa všetkých podstatných stránok manželského spolužitia. Vzhľadom (aj) na dĺžku trvania konania nejde len o prechodný nesúlad a rozvod nie je ani v rozpore so záujmom maloletých detí, ktoré pre svoj vývoj potrebujú prostredie nepoznamenané negatívami, ktoré prináša spolužitie partnerov/rodičov.

Maloleté deti Q., U. a N. na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky. Okresný súd konštatoval, že ich zverenie do striedavej starostlivosti aktuálne nie je v záujme maloletých. Pokiaľ v minulosti vykonávali obaja rodičia starostlivosť o maloleté deti striedavo, dialo sa tak v záujme zlepšenia ich vzájomnej komunikácie v zmysle znaleckého posudku Mgr. Adamcovej. Vzťahy medzi rodičmi sa však zhoršili, každý z nich informuje o postupoch toho druhého Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, a vzájomne na seba podali aj trestné oznámenia. Čas, ktorý uplynul od podania prvého znaleckého posudku, dal za pravdu znalkyni PhDr. Štiffelovej (podávajúcej druhý znalecký posudok) v tom, že striedavá starostlivosť nie je v záujme maloletých detí. Naopak, bola preukázaná momentálna škodlivosť stretávania otca s deťmi do tej miery, že došlo k obmedzeniu ich vzájomného styku. V tej súvislosti okresný súd poukázal na výsledky dokazovania v konaní tamojšieho súdu sp. zn. 10P/71/2012, v zmysle ktorých najmä maloletý Q. (ako najstarší a rozumovo najviac vyspelý) svoj strach zo stretnutia s otcom prezentuje aj správaním v škole. Preto je v záujme detí ich zverenie do osobnej starostlivosti matky; v jej doterajšej starostlivosti neboli zistené nijaké nedostatky. Matka dáva maloletým pocit istoty a bezpečia. Netrpí žiadnym duševným ochorením, čo vyplýva z opakovaných správ psychiatričky MUDr. K.. Zároveň, vzhľadom na značnú narušenosť vzťahov medzi navrhovateľkou a odporcom, ktorí sa nevedia dohodnúť ani ohľadom základných vecí týkajúcich sa ich detí, je v záujme maloletých i súvisiacia úprava, aby ich v bežných veciach zastupovala a majetok im spravovala matka.

Otcovi okresný súd uložil povinnosť platiť mesačne na výživu maloletého Q. 150 eur, maloletého U. 100 eur a maloletého N. 50 eur. Poukázal na osobné, majetkové a zárobkové pomery každého z rodičov, zohľadniac zároveň nároky každého z maloletých. Priemerný čistý mesačný príjem otca činí 817,80 eur; matky, ktorá od ukončenia rodičovskej dovolenky v júni 2012 je poberateľkou opatrovateľského príspevku, 231,66 eur. Každý z rodičov má len bežné výdavky na svoju výživu a vyživovaciu povinnosť len voči spoločným deťom. Do úvahy zobral i skutočnosť, že otcovi v súvislosti so zabezpečovaním programu pre deti počas ich stretnutí vznikajú (ďalšie) výdavky. Maloleté deti majú iba bežné výdavky na výživu (v širšom význame) a výdavky spojené s návštevou školy, resp. materskej škôlky v mieste bydliska.

Styk otca s maloletými deťmi okresný súd neupravil s tým, že spornou medzi rodičmi bola len otázka zverenia maloletých do osobnej starostlivosti jedného z nich. Ani jeden z rodičov v priebehu konania nepodal návrh o úpravu styku s deťmi. Úpravu styku nepovažoval okresný súd za potrebnú tiež z dôvodu, že otec má styk s deťmi upravený právoplatným a vykonateľným rozhodnutím o nariadení predbežného opatrenia, pričom vo veci samej (konanie sp. zn. 10P/71/2012) je naďalej vykonávané dokazovanie, ktoré je vo vyššom štádiu, ako dokazovanie, ktoré by muselo byť vykonávané v aktuálnom konaní. Doplnil, že rozsudok vydaný v označenom konaní nestratí účinnosť právoplatnosťou tohto rozsudku, najmä, ak bude vydaný po skončení rozvodového konania, v ktorom styk (z uvedených dôvodov) upravený nebude.

Rozhodnutie o trovách konania si vymienil na čas po právoplatnosti rozsudku.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote vo výrokoch o zverení maloletých do osobnej starostlivosti matke (vrátane zastupovania a správy majetku) a o určení vyživovacej povinnosti podal odvolanie odporca/otec, ktorý sa domáhal jeho zmeny tak, že deti budú zverené do striedavej starostlivosti, nadväzne mu bude stanovená vyživovacia povinnosť po 30 eur mesačne na každého z maloletých, obaja rodičia budú deti zastupovať a spravovať ich majetok; pokiaľ odvolací súd nerozhodne o striedavej starostlivosti, žiadal, aby obaja rodičia zastupovali maloleté deti a spravovali ich majetok a bola mu stanovená vyživovacia povinnosť na maloletého Q. 100 eur, maloletého U. 90 eur a maloletého N. 50 eur mesačne.

Namietal, že od posledného rozhodovania o výživnom (sp. zn. 3P/196/2009; rozsudok nadobudol právoplatnosť 25.7.2011), v ktorom konaní bolo určené výživné na Q. 100 eur, na U. 90 eur a na N. 60 eur mesačne, nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by umožňovala zmenu výšky výživného. Pri rozhodovaní o výške výživného je pritom nevyhnutné prihliadať na to, aby v budúcnosti ostal priestor na jeho zvýšenie. V súdnom prípade možno očakávať, že v budúcnosti k takej zmene pomerov dôjde. Otec uviedol, že jeho zárobok je nižší, než v čase posledného rozhodovania o výživnom; naopak, matka už pracuje, poberá rodinné prídavky i daňový bonus a opatrovateľský príspevok. Keďže matka sa odsťahovala do S., budú mu v súvislosti s realizáciou styku vznikajú ďalšie (cestovné) náklady. Odvolateľ mal za to, že okresný súd nezohľadnil zásadu primeranosti životnej úrovne detí k životnej úrovni ich rodičov.

Okresnému súdu tiež vytýkal, že sa vôbec nezaoberal jeho návrhom na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti, hoci bolo preukázané, že minimálne v období od júna 2010 do marca 2011 striedavá osobná starostlivosť fungovala, rodičia spolu komunikovali atď. Dohody o striedavej starostlivosti pritom boli podpisované za súčinnosti ÚPSVaR Liptovský Mikuláš, teda matka nebola „pod tlakom“. Nesúhlasil s nevykonaním ním navrhovaných dôkazov (výsluch znalkyne PhDr. Štiffelovej, zaslanie jej znaleckého posudku znalkyni Mgr. Adamcovej na vyjadrenie, konfrontácia oboch znalkýň). Okresný súd neakceptoval pritom záver znalkyne Mgr. Adamcovej, že pre výchovu maloletých detí je optimálna striedavá výchova, keď znalkyňa uviedla aj prípadné následky, ak budú deti zverené do osobnej starostlivosti matke.

Odvolateľ zdôrazňoval skutočnosti uvádzané v posudku Mgr. Adamcovej vo vzťahu k osobe matky (znížená spoľahlivosť udávaných informácií, neschopnosť prebrať svoj diel zodpovednosti na vzniknutej situácii, doporučená dlhodobá psychoterapeutická intervencia, odmietanie participácie otca na výchove maloletých detí atď.), ktorými sa okresný súd nezaoberal. Tiež nebolo zákonom ustanoveným spôsobom rozhodnuté o námietke zaujatosti matky voči znalkyni Mgr. Adamcovej a kontrolné znalecké dokazovanie bolo nariadené bez toho, aby to bolo náležité odôvodnené. Otec popieral i zákonnosť dôkazného prostriedku predloženého navrhovateľkou - lekárskej správy týkajúcej sa jeho osoby, keďže túto navrhovateľka predložila bez jeho súhlasu a vedomia. Ohradil sa voči postupom znalkyne PhDr. Štiffelovej v rámci znaleckého vyšetrenia, z ktorých, podľa názoru odvolateľa, vyplýva, že menovaná znalkyňa uprednostňovala matku (vyšetrenie maloletého N. bez akéhokoľvek podkladu, vyšetrenie ostatných dvoch maloletých detí v prítomnosti matky atď.). S jeho námietkou zaujatosti znalkyne PhDr. Štiffelovej sa okresný súd nevysporiadal. Odvolateľ poukázal i na nerovnaký prístup kolízneho opatrovníka k nemu a k navrhovateľke. Zároveň okresný súd vykonal pojednávanie, hoci bol upovedomený, že voči kolíznemu opatrovníkovi (i konkrétnej osobe v jeho mene konajúcej) bola podaná námietka zaujatosti, o ktorej nebolo rozhodnuté.

Otec spochybňoval aj správnosť rozhodnutia o zastupovaní a spravovaní majetku maloletých detí matkou. Súvisiace odôvodnenie považoval za nesprávne a účelovo namierené proti nemu. Samotný okresný súd niekoľkokrát prispel k tomu, aby chránil a presadzoval záujmy matky; napríklad, keď konajúca sudkyňa podala návrh na nariadenie predbežného opatrenia napriek tomu, že rodičia komunikovali o bežných veciach a dokázali sa dohodnúť. V tej súvislosti poukázal na rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorý zrušil rozhodnutie okresného súdu, pretože mal preukázané, že sa rodičia v najlepšom záujme detí dokážu dohodnúť na striedavej osobnej starostlivosti. Taktiež pripomenul, že matka zrušila vkladné knižky založené na mená Q. a U. B., na ktorých boli uložené peniaze, ktoré deťom dali starí rodičia B.. Získané peňažné prostriedky, vrátane prostriedkov pre maloletého N. (ešte neuložených na vkladnú knižku), matka použila na neznámy účel - na svoje potreby, a nie v prospech detí. V tejto časti nie je napadnuté rozhodnutie, podľa názoru odvolateľa, riadne odôvodnené.

Navrhovateľka žiadala napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdiť. Nesúhlasila, aby bolo určené nižšie výživné, než rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3P/196/2009 zo dňa 9.2.2011 (v spojení s rozhodnutím odvolacieho súdu). Deti odvtedy vyrástli, do škôlky začal chodiť aj najmladší N.. Je síce poberateľkou prídavkov na deti, ale je prirodzené, že ich dostáva ten z rodičov, ktorému deti boli zverené. Daňový bonus nepoberá, iba opatrovateľský príspevok na chorého otca a od októbra si začala privyrábať v Allianz-Slovenská poisťovňa; tento príjem však nedosahuje takú výšku, že by jej bol odobraný opatrovateľský príspevok. Cesta, ktorú bude musieť otec v súvislosti s realizáciou styku s deťmi absolvovať kvôli jej presťahovaniu sa, zostáva rovnako dlhá (cca 5 km), ako bola predtým.

Ohľadne striedavej starostlivosti matka uviedla, že sa dennodenne presvedča o jej nevhodnosti, keď sa deti plné nervozity, plaču a ustráchanosti vracajú od otca.

Kolízny opatrovník sa stotožnil s napadnutým rozhodnutím o výške výživného, o ktorom bolo rozhodnuté v záujme maloletých detí.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec v rozsahu vymedzenom v § 212 ods. 1 O.s.p. (z toho titulu nedotknutým zostal rozsudok okresného súdu v odvolaní nenapadnutom výroku o rozvoде manželstva) a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) v preskúmaných výrokoch rozsudok okresného súdu sčasti potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a sčasti zmenil podľa § 220 O.s.p.

Zásadná odvolacia námietka odporcu, že sa okresný súd nezaoberal jeho návrhom na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti je v príkrom rozpore s priebehom konania. Naopak, podstatná časť pozornosti konajúceho súdu počas niekoľkoročného rozvodového sporu bola venovaná práve riešeniu otázky, komu majú byť zverené maloleté deti na obdobie po rozvoде manželstva, čo v sebe jednoznačne obsahuje aj posúdenie otázky striedavej starostlivosti. Uvedené napokon výslovne vyplýva i z odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde sa okresný súd primárne venoval vysvetleniu, prečo nie je striedavá osobná starostlivosť v súdnej veci z pohľadu záujmu maloletých vhodným riešením.

V tejto spojitosti odvolací súd poznamenáva, že právo na súdnu ochranu nezahŕňa aj právo účastníka byť v konaní úspešný, prípadne právo na vydanie rozhodnutia v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi, či hodnotením dôkazov. Preto nie je porušením práva na súdnu ochranu, ak súd nerozhoduje podľa predstáv účastníka, ak je takéto rozhodnutie v súlade s objektívnym právom (bližšie napr. I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97).

Tvrdošijné opakovanie vlastnej argumentácie bez akejkoľvek reflexie na výsledky dokazovania, neprimerané neustále zdôrazňovanie významu prekonaných (ako to dosvedčuje okrem vyjadrení kompetentných lekárov i fakt, že počas dlhoročného konania nedošlo k žiadnej recidíve ochorenia) zdravotných problémov matky, zároveň bagatelizovanie/popieranie vlastných psychických problémov (vedúcich k suicidálnemu pokusu odporcu), vyjadrenia bez akýkoľvek stupňa objektivity, bezvýnimočné popieranie všetkých záverov, resp. subjektov, ktorých závery by mohli pripúšťať názorový opak, je potvrdením správnosti obidvoznačky (i odvolateľom preferovanou) načrtnutého psychologického obrazu osobnosti odvolateľa. Tá sa vyznačuje tendenciou ku skresľovaniu a modifikovaniu údajov týkajúcich sa jeho osobnosti, náchylnosťou k dominantným formám správania až emočnou oploštenosťou s egocentrickým nastavením, sklonomi k direktivite a agresivite, vzťahovačným nastavením a zjavne obmedzenou kontrolou afektivity.

Pokiaľ ide o zverenia maloletých do osobnej starostlivosti matky, odvolací súd sa stotožnil so závermi okresného súdu a v konkrétnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Okresný súd dal relevantnú odpoveď na otázku, prečo nie je striedavá starostlivosť v záujme maloletých detí. Výsledky vykonaného dokazovania, okrem iného až alarmujúce závery zo záznamov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, správ psychologičky PhDr. S., vyjadrenia triednej učiteľky Mgr. Z., či psychiatričky MUDr. Z. (strany 11 a 12 napadnutého rozsudku) dokumentujú škodlivosť následkov postupu otca v rámci realizovanej striedavej starostlivosti z pohľadu psychiky maloletých detí nespôsobilej spracovať neadekvátny (trestajúci) výchovný prístup ich otca. Nadväzne tieto predstavujú dostatočný predpoklad na prijatie predmetného záveru. Skutkovým zisteniam zodpovedajú i závery okresného súdu, že v doterajšej osobnej starostlivosti matky neboli zistené žiadne nedostatky, ktoré by bránili zvereniu jej detí na čas po rozvoде manželstva.

Za účelom posúdenia, či je zverenie maloletého dieťaťa do striedavej starostlivosti rodičov v jeho záujme boli v konaní ustanovení dvaja znalci. Nakoľko z (v poradí) prvého znaleckého posudku, resp. z výpovede znalkyne Mgr. Adamcovej, nebol konkrétny záver dostatočne zrejмый, bola ustanovená (druhá znalkyňa) PhDr. Štiffelová na podanie kontrolného znaleckého posudku; ohľadne nutnosti nariadenia kontrolného znaleckého dokazovania odvolací súd odkazuje na odôvodnenie uznesenia okresného súdu zo dňa 8.3.2011. Menovaná znalkyňa vyslovila jednoznačný záver, že zverenie detí do striedavej starostlivosti obidvoch rodičov by nebolo v záujme maloletých.

Ani podľa odvolacieho súdu nie je naplnená obligatórna podmienka pre určenie striedavej starostlivosti, a to záujem dieťaťa, resp. lepšie zaistenie potrieb dieťaťa. V súvislosti s námietkami odvolateľa odvolací súd konštatuje, že účelom kontrolného znaleckého dokazovania bolo odstrániť nejednoznačnosti v záveroch znalkyne Mgr. Adamcovej, nie konfrontovať závery oboch znalkyň. Preto nebol dôvod, aby okresný súd doručoval kontrolný znalecký posudok znalkyni Mgr. Adamcovej na vyjadrenie, prípadne, aby umožnil konfrontáciu oboch znalkyň. Tiež nie je opodstatnená námietka odvolateľa, že okresný súd nepoužil ani jeden zo znaleckých posudkov vypracovaných v konaní; oba totiž predstavovali, v zmysle vyššie uvedeného, základ pre jeho rozhodnutie.

Na podporu dotknutých záverov odvolací súd poukazuje aj na rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10P/71/2012-472 zo dňa 20.3.2014 (strana 12), v ktorom sa uvádza, že podľa záverov znaleckého posudku znalkyne PhDr. Hollej č. 21/2013 zo dňa 29.12.2013 zverenie maloletých detí do striedavej starostlivosti oboch rodičov nie je v súčasnosti vhodné. Hlavným dôvodom sú dlhodobé rozpory rodičov, ich veľmi negatívne vzájomné postoje a nevhodný a nekonštruktívny spôsob vzájomnej komunikácie.

Pokiaľ odvolateľ spochybňoval zdravotnú stránku spôsobilosti navrhovateľky vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, odvolací súd odkazuje aj na faktické (a správne) konštatovanie okresného súdu, že otec bol počas konania štyrikrát práceneschopný. Námietka odvolateľa o nezákonnosti dôkazu predloženého navrhovateľkou - lekárskej správy týkajúcej sa jeho osoby - nie je z pohľadu predmetu konania zásadného významu. Inými slovami, rozhodovanie súdu nie je založené na predmetnej informácii.

Odvolací súd sa nestotožnil ani s námietkou odporcu voči výroku o zastupovaní detí a správe ich majetku. Predovšetkým má dotknuté (čiastkové) rozhodnutie svoj zákonný podklad v explicitnej úprave § 24 ods. 1 Zákona o rodine (citovaný v napadnutom rozhodnutí). Navyše, v nadväznosti na nepochybnú existenciu značne rozvrátených vzájomných vzťahov medzi rodičmi, bolo nevyhnutné, aby okresný súd určil, ktorý z rodičov bude maloleté deti zastupovať v bežných veciach a spravovať ich majetok. Zodpovedajúco hľadisku praktického/každodenného výkonu daného oprávnenia určil toho z rodičov, ktorému boli deti zverené do osobnej starostlivosti.

Je však potrebné dodať, že oprávnenie a povinnosť obidvoch rodičov zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok trvá, aj keď súd upraví ich práva a povinnosti k maloletému dieťaťu na čas po rozvoде. Inými slovami, rodičovské práva a povinnosti zostávajú zachované (R 8/1971, R 55/1996, R 96/1967), pôjde len o úpravu výkonu týchto rodičovských práv a povinností v bežných veciach, ktoré vyplývajú a súvisia s osobnou starostlivosťou o maloleté dieťa. O všetkých podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností by sa však rozvedení manželia/rodičia mali dohodnúť. Ak by sa o týchto podstatných veciach nedohodli, podľa § 35 Zákona o rodine na návrh niektorého z nich rozhodne súd.

Neobstojí ani argumentácia odvolateľa o nerozhodnutí o námietke zaujatosti voči znalkyni PhDr. Štiffelovej. Aj z napadnutého rozsudku (str. 14) jednoznačne vyplýva, že o predmetnej námietke bolo rozhodnuté uznesením č. k. 8C/145/2009-301 zo dňa 16.8.2011; odvolanie otca proti ktorému uzneseniu odvolací súd odmietol.

Čo sa týka námietky odvolateľa voči kolíznemu opatrovníkovi, resp. jeho pracovníkovi, je potrebné rozlišovať, či námietka smeruje proti fyzickej osobe, ktorá je orgánom poverená konať pred súdom, alebo proti kolíznemu opatrovníkovi ako orgánu. Pokiaľ námietka smeruje proti fyzickej osobe - zamestnancovi, ktorý koná v mene kolízneho opatrovníka, je v kompetencii príslušného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny posúdiť postup zamestnanca a podľa zistení zvážiť potrebu zmeny. Zmena zamestnanca zastupujúceho úrad v konkrétnom konaní je teda v kompetencii úradu. Pokiaľ námietka smeruje proti právnickej osobe - úradu, ktorý je uznesením súdu ustanovený za kolízneho opatrovníka, opodstatnenosť ustanovenia iného úradu (ako kolízneho opatrovníka) je v kompetencii súdu.

Okresný súd pritom rozhodol o námietke zaujatosti kolízneho opatrovníka - Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš - uznesením č. k. 8C/145/2009-298 zo dňa 12.8.2011 tak, že tohto nevylúčil zo zastupovania maloletých detí B. v aktuálnom konaní.

Odvolačný súd sa nestotožnil so záverom okresného súdu, že o úprave styku nebolo potrebné rozhodnúť v rámci konania o rozvoде. Súvisiaca úvaha, že meritórne rozhodnutie vo veci sp. zn. 10P/71/2012 bude vydané (a teda nemôže stratiť účinnosť) po skončení rozvodového konania, nie je náležitá. Predmetom konania v označenej veci bola totiž úprava rodičovských práv a povinností na čas do rozvodu, zatiaľ čo s konaním o rozvoде manželstva sa ex lege spája konanie o úprave pomerov rodičov k ich maloletým deťom na čas po rozvoде. Jedná sa teda o odlišný predmet konania; v opačnom prípade (pri totožnom predmete konania v dvoch paralelne prebiehajúcich konaniach) by išlo o neprípustnú prekážku litispendencie.

Vzhľadom na uvedené bolo nevyhnutné, aby v aktuálnom konaní bolo rozhodnuté aj o úprave styku otca s deťmi. Nie je akceptovateľným stav, aby sa po rozvoде manželstva rodičov styk rodiča, ktorému maloleté deti neboli zverené do osobnej starostlivosti, realizoval na podklade skoršieho rozhodnutia v konaní o úpravu styku do rozvodu manželstva, a už vôbec nie na podklade predbežného opatrenia, keďže účinnosť oboch úprav je časovo (jednoznačne) obmedzená.

V tejto súvislosti je odvolaciemu súdu z jeho rozhodovacej (úradnej) činnosti známe (§ 121 O.s.p.), že v konaní vedenom na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp.zn. 10P/71/2012 došlo dňa 20.3.2014 k vydaniu rozsudku (toho času už právoplatného), ktorým bol upravený styk otca s maloletými Q., U. a N..

Odvolačný súd sa s predmetným rozhodnutím (plne) stotožnil. Jeho podkladom sú závery znaleckého dokazovania znalkyňou JUDr. Hollou (a konzultantom MUDr. E.), v zmysle ktorých je síce forma prístupu otca k deťom menej vhodná a nedostatočne empatická, žiadnu zistenú okolnosť (ani hospitalizáciu maloletého Q. pre verbálnu a fyzickú agresiu) však podľa znalkyne nebolo možné vyhodnotiť ako dôvod zúženia styku otca s deťmi. Od vyhlásenia predmetného rozsudku uplynul krátky časový úsek, preto v ňom ustálené skutkové okolnosti prevzal i odvolací súd v posudzovanej veci; v konkrétnostiach odkazuje na odôvodnenie dotknutého rozhodnutia.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o styku odporcu/ otca s maloletými na čas po rozvoде manželstva a tento upravil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku; t.j. zhodne s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 10P/71/2012 - 472 z 20.3.2014.

Ako opodstatnené vyhodnotil odvolací súd odvolanie odporcu proti výške jeho vyživovacej povinnosti. Napadnutý rozsudok bol vydaný dňa 10.10.2012, pričom súdne rozhodnutie, ktorým bolo naposledy predtým rozhodnuté o výške vyživovacej povinnosti otca na maloletého Q. v sume 100 eur, maloletého U. v sume 90 eur a maloletého N. v sume 60 eur (rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3P/196/2009 zo dňa 9.2.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP/29/2011 zo dňa 24.5.2011) nadobudlo právoplatnosť dňa 25.7.2011. Od tohto posledného rozhodovania o výživnom teda uplynulo relatívne krátke časové obdobie, v ktorom zároveň nenastala podstatná zmena pomerov, či už na strane výživou oprávnených osôb (maloleté deti) alebo na strane výživou povinného subjektu (odporca/otec), ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného. Ani súd prvého stupňa takúto zmenu v napadnutom rozsudku nekonštatoval, resp. neuviedol konkrétne skutkové okolnosti, ktoré by svedčili o opaku.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím si matka, podľa jej vlastného vyjadrenia, od októbra 2012 začala privyrábať v Allianz-Slovenská poisťovňa. Uvedené ale nepredstavuje dôvod na zníženie výživného vo vzťahu k maloletému N. z 60 eur na 50 eur mesačne. Hoci došlo k spomaleniu rastu spotrebiteľských cien, je zrejmé, že v jeho dôsledku môže navrhovateľka z výživného hradeného odporcom obstaráť každoročne menšie množstvo tovarov a služieb pre maloleté deti. Na kompenzáciu uvedeného môže poslúžiť práve príjem matky, ktorý začala dosahovať od októbra 2012.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku o určení výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. To znamená zhodne s rozhodnutím súdu, ktorým bolo naposledy rozhodované o vyživovacej povinnosti otca (rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3P/196/2009 z 9.2.2011 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 5CoP/29/2011 z 24.5.2011), ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 25.7.2011.

O trovách aktuálneho odvolacieho konania rozhodne okresný súd (§ 224 ods. 4 O.s.p.), ktorý si rozhodnutie o trovách konania vymienil na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 151 ods. 3 O.s.p.). Predmetný výrok - výlučne procesného charakteru - odvolací súd (tiež) potvrdil ako vecne správny.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** je prípustné.